

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 21 af 8. december 2017 om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i folkeskolen

I medfør af § 15, stk. 3 i Inatsisartutlov nr. 15 af 3. december 2012 om folkeskolen fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og formål

§ 1. Til elever hvis funktionsvanskeligheder er af en sådan art eller omfang, at deres behov for særlig støtte ikke kan dækkes i den almindelige undervisning, gives der specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Elever fra skoler, hvor bistand efter stk. 1 ikke kan gennemføres i tilstrækkeligt omfang, skal tilbydes ophold på de i § 25 i Inatsisartutlov om folkeskolen nævnte elevhjem, kollegier eller særligt indrettede kostskoler.

§ 2. Formålet med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand er

- 1) at støtte og fremme elevens udvikling og læring i overensstemmelse med folkeskolens formål og grundlag,
- 2) at skabe de bedst mulige betingelser for, at eleven kan deltage i den almindelige undervisning i de tilfælde, hvor det tjener elevens tarv, og
- 3) at støtte elevens overgang fra skole til samfund, uddannelse, erhverv eller anden beskæftigelse.

Kapitel 2

Omfang og indhold

§ 3. Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand omfatter:

- 1) Undervisning i folkeskolens fag og fagområder, tilrettelagt under særlig hensyn til elevens behov, kompetencer og forudsætninger for læring, jf. § 4, stk. 2.
- 2) Undervisning og træning i funktionsmåder og arbejdsmetoder, der tager sigte på at fremme udviklingen af elevens funktionsmuligheder på det psykiske, fysiske, sociale, kommunikative, kognitive, emotionelle og sensoriske område.
- 3) Specialpædagogisk rådgivning til elever og til forældre, lærere og andre personer, hvis indsats har væsentlig betydning for elevens udvikling.
- 4) Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler, som er nødvendige i forbindelse med undervisning af eleven.
- 5) Personlig assistance, der kan støtte eleven til at overvinde faglige, personlige og praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.
- 6) Personlig vejledning, der kan støtte elevens selvstændighed og selvhjulpenhed i forbindelse med

overgangen til samfund, uddannelse, erhverv eller anden beskæftigelse.

§ 4. Tilrettelæggelse af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer og metoder, skal tage udgangspunkt i elevens behov, kompetencer og forudsætninger for læring, jf. stk. 2, og skal i videst mulig omfang ske med størst mulig inddragelse af eleven og hensyntagen til elevens ønsker, således at tilrettelæggelsen sker til barnets bedste.

Stk. 2. Elevens forudsætninger for læring omfatter blandt andet elevens faglige, praktiske og personlige styrkeområder. Forudsætningerne vurderes af den, der i henhold til § 38, stk. 1, nr. 4 i Inatsisartutlov om folkeskolen, varetager den pædagogiske-psykologiske rådgivning (Rådgivningen). Dette sker på baggrund af en pædagogisk-psykologisk vurdering, eventuelt i samarbejde med en børnepsykiater og andet sundhedspersonale.

§ 5. Specialundervisning gives af lærere, der har taget speciallæreruddannelse, eller som på anden vis har skaffet sig de nødvendige kvalifikationer.

Stk. 2. Socialpædagoger eller personer med anden relevant uddannelse kan varetage pædagogiske opgaver i tilknytning til elevhjem, kollegier og særligt indrettede kostskoler og specialpædagogiske foranstaltninger.

§ 6. Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand gives under følgende former:

- 1) Individuel støtte i eller uden for klassen.
- 2) Støtte i en gruppe i eller uden for klassen.
- 3) Individuel undervisning i enkelte timer og perioder.
- 4) Individuel undervisning i kortere perioder i alle elevens timer.
- 5) Undervisning i gruppe i enkelte timer og perioder.
- 6) Undervisning i en gruppe i kortere perioder i alle elevens timer.
- 7) Undervisning i en klasse, der er oprettet for elever, der har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i hele undervisningstiden eller den overvejende del deraf (specialklasse).
- 8) Undervisning på særligt oprettede skoler eller skoleafsnit.
- 9) Undervisning i tilknytning til de af Naalakkersuisut oprettede eller godkendte dag- og døgntilbud.

Stk. 2. Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan omfatte enkelte fag, en del af eller hele undervisningen. Specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan gives i alle folkeskolens fag og fagområder.

Stk. 3. En elev bør kun modtage eneundervisning i en kortere periode, medmindre elevens funktionsvanskeligheder er af en sådan art, at eleven ikke vil kunne inkluderes i klassen eller i en specialklasse, eller hvis andre særlige omstændigheder gør sig gældende.

Stk. 4. Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke kan give tilladelse til, at specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand gives under andre former end de i stk. 1 nævnte.

Kapitel 3

Procedure og forløb

§ 7. En klasselærer, eventuelt på initiativ af elevens øvrige lærere eller andre af skolens medarbejdere med tilknytning til eleven, skal overfor skolelederen indstille et forhold af pædagogisk, psykologisk karakter til pædagogisk-psykologisk vurdering, når

1) forholdet betyder, at en eller flere elevers særlige undervisningsbehov og behov for særlig støtte ikke kan tilgodeses inden for rammerne af den almindelige undervisnings mulighed for differentiering, holddannelse og fleksibel planlægning eller

2) en eller flere elevers helhedssituation giver anledning til alvorlig bekymring.

Stk. 2. Forinden indstillingen afgives, skal forholdet være drøftet med den eller de omfattede elever, forældrene og lærere til disse elever.

Stk. 3. Indstillingen skal mindst indeholde oplysning om

1) hvad der har været iværksat for at afhjælpe problemer relateret til forholdet og fremme den eller de omhandlede elevers udvikling og læring,

2) resultatet af drøftelserne af forholdet, jf. stk. 2, og

3) konkrete spørgsmål af pædagogisk, psykologisk karakter, som tager udgangspunkt i det forhold, som er baggrund for indstillingen.

§ 8. En elev og forældrene til en elev kan selv anmode klasselæreren om indstilling af et forhold af pædagogisk, psykologisk karakter vedrørende eleven til en pædagogisk-psykologisk vurdering af elevens behov.

Stk. 2. På baggrund af anmodningen afgiver klasselæreren en indstilling herom, jf. § 7, stk. 2 og 3.

§ 9. Skolelederen henviser på baggrund af indstillingen fra klasselæreren, herunder efter eventuel anmodning herom fra forældrene eller eleven selv, til en pædagogisk-psykologisk vurdering hos Rådgivningen. Skolelederen kan desuden henvide et forhold af pædagogisk, psykologisk karakter til vurdering på grundlag af de oplysninger, der foreligger ved indskrivningen af eleven i skolen.

§ 10. Henvisning til en pædagogisk-psykologisk vurdering skal udover indstilling fra klasselæreren indeholde en udtalelse fra sundhedsvæsenet om den eller de omfattede elevers sundhedsmæssige tilstand og udvikling, herunder om eventuelle kroniske sygdomme, syn og hørelse.

Stk. 2. Såfremt forældrene har givet samtykke hertil, kan tillige vedlægges en udtalelse fra socialforvaltningen.

§ 11. Rådgivningen foretager på foranledning af skolelederens henvisning en pædagogisk-psykologisk vurdering af det henviste forhold. Rådgivningen skal ved vurderingen tage udgangspunkt i den eller de omhandlede elevers tarv.

Stk. 2. Rådgivningen afgiver en skriftlig udtalelse til skolelederen på baggrund af den pædagogisk-psykologiske vurdering. Samtidig fremsendes en kopi heraf til forældrene og eleven.

Stk. 3. Vurderer Rådgivningen, at det henviste forhold kan afhjælpes mest hensigtsmæssigt gennem specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand til én eller flere af de elever, det omfatter, skal udtalelsen indeholde forslag til specialundervisningens form og omfang med særligt henblik på, om der er tale om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i hele eller den overvejende del af undervisningstiden.

Stk. 4. Vurderer Rådgivningen, at det henviste forhold ikke kan afhjælpes mest hensigtsmæssigt gennem specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal udtalelsen ledsages af

rådgivning om, hvorledes forholdet mest hensigtsmæssigt kan afhjælpes.

§ 12. På baggrund af den skriftlige udtalelse fra Rådgivningen træffer skolelederen beslutning om, hvorvidt og under hvilke former, der skal iværksættes særlige pædagogiske tiltag angående det forhold, der har foranlediget den pædagogisk, psykologiske vurdering, herunder om der skal iværksættes specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Ved iværksættelse af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand skal elevens klasselærer og relevante lærere, efter samråd med forældre og elev, udarbejde en individuel undervisningsplan.

Stk. 3. Den individuelle undervisningsplan skal mindst indeholde:

- 1) En beskrivelse af elevens forudsætninger og behov, med vægt på elevens styrkesider.
- 2) Oplysninger og iagttagelser angående forhold og vilkår, der har betydning for elevens udviklingsmæssige muligheder.
- 3) Formål, mål og delmål for specialundervisningen og anden specialpædagogisk bistand samt angivelse af indhold, varighed, metoder, arbejdsformer og materialer.
- 4) En angivelse af hvorledes specialundervisningen og anden specialpædagogisk bistand skal evalueres og dokumenteres.

§ 13. Hvis eleven befinder sig i en særlig vanskelig situation, der nødvendiggør en øjeblikkelig indsats fra skolens side, kan specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand undtagelsesvis iværksættes af skolens leder umiddelbart efter drøftelse af elevens forhold med eleven, forældrene og elevens lærere.

Stk. 2. Hvis elevens forældre ikke ønsker at medvirke til drøftelse efter stk. 1, kan specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand iværksættes af skolens leder umiddelbart efter drøftelse mellem eleven og elevens lærere.

Stk. 3. I forbindelse med umiddelbar iværksættelse af specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter stk. 1 og 2, skal forældrene informeres skriftligt, og der skal snarest efter iværksættelsen udarbejdes en indstilling efter § 7, stk. 3, hvis den iværksatte undervisning eller bistand skønnes at ville strække sig over flere end 15 skoledage i alt.

§ 14. Den iværksatte specialundervisning og anden specialpædagogiske bistand og elevens udbytte heraf evalueres løbende med henblik på vurdering af elevens fremadrettede behov, jf. stk. 2-3.

Stk. 2. Elevens klasselærer og relevante lærere afholder mindst hver anden måned pædagogiske planlægningsmøder, hvor den individuelle undervisningstilrettelæggelse struktureres og evalueres.

Stk. 3. Skolelederen, elevens klasselærer og relevante lærere afholder midt i skoleåret et behandlingsmøde, hvor elevens undervisningsforløb evalueres.

§ 15. Den løbende evaluering sker med størst mulig inddragelse af eleven og elevens forældre.

Stk. 2. Rådgivningen kan konsulteres efter behov.

Stk. 3. Der kan til brug for evaluering indhentes en supplerende udtalelse fra sundhedsvæsenet om elevens sundhedsmæssige udvikling. Såfremt forældrene har givet samtykke hertil, kan tillige indhentes en udtalelse fra socialforvaltningen.

Stk. 4. Repræsentanter for Rådgivningen, sundhedsvæsenet, socialforvaltningen og andre relevante myndigheder kan i øvrigt inddrages i den løbende evaluering, når skolen finder dette hensigtsmæssigt.

§ 16. Mindst én gang årligt vurderer Rådgivningen art og omfang af den iværksatte specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Dette sker på baggrund af den løbende evaluering, jf. §§ 14 og 15. Skolelederen sikrer, at Rådgivningen modtager materiale, der redegør for elevens status og aktuel undervisningsplanlægning.

§ 17. Skolelederen træffer indenfor de af kommunalbestyrelsen udstukne rammer for specialundervisningen beslutning om fortsættelse, ændring eller ophør af den iværksatte specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Dette sker på baggrund af den af Rådgivningen foretagne vurdering af den iværksatte specialundervisning og anden specialpædagogiske bistand.

Kapitel 4

Særlige ordninger for den enkelte elev

§ 18. Skolelederen kan, efter indstilling fra klasselæreren med forældrenes samtykke og efter drøftelse heraf med eleven, omlægge en elevs specialundervisning eller anden specialpædagogiske bistand til anden undervisning eller bistand i en nærmere fastsat periode. Omlægningen kan omfatte et eller flere fag og fagområder, der i perioden skønnes formålstjenlige. Sker omlægningen for et helt skoleår, skal skolelederen forinden tillige forelægge Rådgivningen den påtænkte omlægning til udtalelse.

§ 19. Hvis en elev modtager specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i et eller flere fag og fagområder, kan skolelederen afgive en skriftlig udtalelse i stedet for vidnesbyrd og standpunktskarakterer. Udtalelsen skal bygge på, i hvor høj grad eleven har nået de opstillede mål for specialundervisningen, jf. § 12, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Hvis vidnesbyrd og standpunktskarakterer erstattes af en skriftlig udtalelse i medfør af stk. 1, medtages denne på elevens afgangsbetragning.

§ 20. Skolelederen kan, jf. stk. 2 og 3, når dette findes bedst stemmende med den iværksatte specialundervisning eller anden specialpædagogiske bistand fravige reglerne i Inatsisartutlov om folkeskolen og regler udstedt i medfør heraf vedr. undervisningstid, skoleårets længde, undervisningens indretning og organisering og undervisning på de enkelte trin.

Stk. 2. Fravigelse skal være i barnets bedste interesse og må ikke ske på en sådan måde, at det vil kunne få negative konsekvenser for elevens videre uddannelsesmuligheder.

Stk. 3. Forinden skolelederens stillingtagen til eventuel fravigelse, skal skolelederen indhente elevens, forældrenes og relevante samarbejdspartners udtalelse herom.

Stk. 4. Fravigelsen skal evalueres og dokumenteres, jf. §§ 14-16.

Kapitel 5

Flytning til anden skole

§ 21. Flytter en elev, der modtager specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, til en anden skole, skal den afgivende skole straks fremsende alle relevante informationer vedrørende eleven, herunder elevens handleplan, elevmappe, undervisningsplan og evalueringer. Den afgivende skole og

den modtagende skole skal inden elevens flytning til anden skole i samråd med elevens forældre og eleven selv forberede elevens videre skolegang og sikre, at eleven fra skolestart på den modtagende skole fortsat modtager den specialundervisning eller anden specialpædagogiske bistand, som eleven har brug for.

Kapitel 6

Skolegangens ophør

§ 22. Ved skolegangens ophør skal skolen opbevare indstillinger og henvisninger til den kommunale pædagogiske, psykologiske rådgivning samt individuelle undervisningsplaner i 5 år, hvorefter de returneres til Rådgivningen.

Stk. 2. Hvis en elev ved skolegangens ophør fortsat har behov for specialpædagogisk bistand, har skolelederen ansvaret for, at eleven og forældrene bliver orienteret om mulighederne herfor.

Kapitel 7

Klage

§ 23. Klage over beslutninger i henhold til denne bekendtgørelse, der er truffet af den enkelte skole, kan inden 4 uger fra beslutningens meddelelse indbringes for kommunalbestyrelsen.

Kapitel 8

Ikrafttrædelse

§ 24. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2018.

Stk. 2. Samtidig ophæves Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 22 af 23. juli 1998 om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.

Grønlands Selvstyre, den 8. december 2017

Doris J. Jensen

/

Lone Nukaaraq Møller